

ZARZĄDZENIE

Dnia 7 grudnia 2022 r.

W odpowiedzi na pismo skazanego O. P. (poprzednio A. G.) z dnia 30 października 2022 r., zawierające sygnalizację wznowienia z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2004 r., sygn. akt II AKa 91/04, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 12 czerwca 2003 r., sygn. akt III K 31/01 - stwierdzam brak podstaw do wznowienia z urzędu ww. postępowania.

UZASADNIENIE

Wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., możliwe jest wyłącznie z urzędu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 5, poz. 48). Z tych względów strona – nie dysponując w tym zakresie własnym wnioskiem o wznowienie postępowania – może, w oparciu o treść art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizować organowi procesowemu potrzebę podjęcia czynności z urzędu.

Wobec powyższego, złożone przez O. P. pismo z dnia 30 października 2022 r. należało potraktować jako inicjatywę opartą o przepis art. 9 § 2 k.p.k. Skazany w uzasadnieniu tej inicjatywy podniósł, że wyżej wskazane postępowanie dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., która jest następstwem wyznaczenia składu sędziowskiego z obrazą ówczasnie obowiązującego art. 351 k.p.k., tj. naruszenia zasady wyznaczenia sędziego albo sędziów powołanych do orzekania w sprawie, w kolejności według wpływu sprawy oraz jawnej dla stron listy sędziów danego sądu lub wydziału. W przekonaniu skazanego uchybienie to znajduje potwierdzenie w wyroku Europejskiego

Trybunału Praw Człowieka z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie Chim i Przywieczerski przeciwko Polsce (skargi nr 36661/07 i 38433/07).

Odnosząc się do stanowiska skazanego należy wyjaśnić, że Sąd Najwyższy w ugruntowanym orzecznictwie od lat wskazuje, iż obraza przepisu art. 351 § 1 k.p.k. nie stanowi bezwzględnej przyczyny odwoławczej i w konsekwencji może być rozważana jedynie w kategoriach uchybienia, o którym mowa w art. 438 pkt 2 k.p.k., tj. obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła mieć ona wpływ na treść orzeczenia (por. uchwała z dnia 17 listopada 2005 r., sygn. akt I KZP 43/05, postanowienie z dnia 22 lutego 2012 r., IV KK 164/11, wyrok z dnia 17 maja 2012 r., V KK 322/11, postanowienie 2 września 2020 r., II KK 200/20). Powyższe nakazuje skonstatować, że sygnalizowane przez skazanego okoliczności nie wskazują na wystąpienie uchybień, które w konsekwencji prowadziłyby do zmaterializowania którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych zawartych w art. 439 § 1 k.p.k.

Analiza orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz postanowień Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, nie daje podstaw do przyjęcia stanowiska o konieczności wznowienia każdego postępowania karnego, w którym doszło do naruszenia prawa do rzetelnego procesu przy rozpoznaniu kwestii zasadniczej, czyli odpowiedzialności karnej oskarżonego. Teza ta jest prawdziwa także w odniesieniu do naruszenia prawa dostępu do sądu niezależnego i bezstronnego, albowiem nawet naruszenie tego fundamentalnego prawa nie musi automatycznie oznaczać obligatoryjności wznowienia postępowania karnego w następstwie wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2019 r., II KO 47/18 LEX nr 2626271).

Biorąc powyższe pod uwagę, należy uznać, że brak jest podstaw do wznowienia wyżej wymienionego postępowania z urzędu, a do stwierdzenia tego stanu rzeczy wystarczające jest wydanie niezaskarżalnego zarządzenia. Wobec tego, wniosek skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu należy ocenić jako bezprzedmiotowy. Jeśli skazany dostrzega inne okoliczności, które mogłyby skutkować wznowieniem rzeczonego postępowania, to w celu sporządzenia i podpisania wniosku w tym przedmiocie przez podmiot fachowy, może ustanowić

adwokata lub radcę prawnego z wyboru, albowiem z uzyskanych przez Sąd Najwyższy informacji wynika, że skazany posiada do dyspozycji środki pieniężne w kwocie 9 970,06 zł (zob. pismo Dyrektora Zakładu Karnego w R. z dnia 17 listopada 2022 r.).

Należy też odnotować, że postanowieniem z dnia 15 listopada 2017 r., sygn. akt IV KO 78/17, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie przedmiotowego postępowania, stwierdzając oczywistą bezzasadność tego wniosku.

Sędzia Sądu Najwyższego
Marek Motuk